

Vapaussodan Tampereen Seudun Perinneyhdistys ry:n puheenjohtajan Jouni Koskelan Joulukirje 2021:

Tampereen Seudulla Jouluna 1917

Joulukuun alussa vuonna 1917 oli jo kova talvi, mutta Suomen itsenäistyessä 6. päivä joulukuuta oli lauha sää. Joululienee ollut Tampereellakin valkoinen, lumisuuden suhteen, mutta ei poliittiselta väriltään. Joulupäivänä Suomen hauras itsenäisyys oli vasta 19 päivän ikäinen.

Tamperelaiset kävivät joulukirkossa tietämättä, osaamatta aavistaa, että muutaman kuukauden päästä kansalaiset käyttäisivät kirkkoja sodasta suojautumispäikkoinä, turvapaikkoinä.

Vaikka Suomi oli itsenäinen, puuttui siltä muiden maiden tunnustus. Suomella oli eduskunta ja senaatti ja valtion- ja kunnallishallinto ja laillinen oikeusjärjestys, mutta Suomella ei ollut omaa armeijaa eikä riittävää laillista järjestyksenpitövaltaa. Sen sijaan maassa oli kyllä vieraan vallan sotilaita. Joulun aikaan maassa oli vielä yli 40 000 venäläistä sotilasta. Tampereella heitä oli jouluna vielä noin 1800. Maassa oli työväestön perustamia punakaarteja ja porvarillisen väestön perustamia suojeluskuntia. Vielä marraskuun alussa oli yritystä saada molemmat yhdessä ajamaan isänmaan turvallisuutta. Marraskuussa tekivät bolševikit Leninin johdolla Venäjällä vallankumouksen. Se innosti myös suomalaisia sosialisteja kapinatielle, jonka voimakkaana tekona oli marraskuun suurlakko. Maltillinen vasemmistö pääsi tuolloin vielä voitolle.

Viikkoa ennen joulua pidettiin Tampereella punakaartin valtakunnallinen kokous. Tuossa kokouksessa radikaali vasemmistö ei luopunut vallankumouksellisista pyrkimyksistään. Tiedämme hyvin, mihin tuo radikaalisuus johti runsas kuukausi myöhemmin. Pahoja enteitä oli jo joulukuussa, kun Tampereen kaupunginvaltuusto joutui työväestön palkkavaatimusten vuoksi huligaanien uhkaamaksi ja järjestystä pitämään tulleen punakaartin vangitsemaiksi.

Aamulehden pääkirjoitus sunnuntaina 23.12.1917 oli nimeltään ”Joulukirjoitus”: ”Kunnia Jumalalle, maassa rauha!”. Kansan Lehdin jouluinen pääkirjoitus oli maanantaina 24.12.1917: ”Maassa rauha...” Otsikkojen samankaltaisuudesta huolimatta kirjoitusten sisältö oli, kuten arvata saattaa, hyvin erilainen.

Aamulehti kirjoitti Suomen ensimmäisestä joulusta itsenäisenä kansana, mutta oli syvästi huolissaan maan epäjärjestyksestä kuten rosvouksista ja veritöistä, mutta myös mahdollisesta nälänhädästä. Aamulehti korosti kristittyjen arvojen merkitystä, ja toivoi uutta parempaa aikaa.

Kansan Lehti käänsi kristillisten arvojen merkityksen päälaelleen todeten maailmassa olevan mahtavampia voimia kuin kristinuskon ns. ikuiset totuudet. Kansan Lehti haukkui kapitalistista talousjärjestelmää, kauhisteli työväen puutteellista elämää, erityisesti elintarpeiden vähyttä. Lopuksi Kansan Lehti uskoi, että kaikkien maiden köyhälistöt tulevat vapautumaan kapitalismin kahleista, ja että työväen luokka löytää vapahtajansa omasta itsestään.

Joulupäivän jumalanpalvelus alkoi vuoden 1915 virsi- ja evankeliumikirjan mukaisesti: ”Herramme ja Jumalamme! Ylistys olkoon sinulle suvusta sukuun, että olet poikasi Jeesuksen Kristuksen syntymisellä ilahduttanut ja lohduttanut ihmiskunnan. Me rukoilemme Sinua, että niin kuin olemme hänen pyhästä syntymisestänsä saaneet iankaikkisen autuuden toivon, voisimme myöskin olla turvatut hänen tullessaan viimeiselle tuomiolle. Jeesuksen Kristuksen, herramme kautta. Amen.”

Siunauksellista Vapahtajamme syntymäjuhlaa ja Hyvää uutta vuotta 2022!